

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

кафедра
аудиту, обліку та
оподаткування

Кафедра аудиту, обліку та оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	Облік, контроль і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин
Викладач (-і) 	Галина Назарова, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри аудиту, обліку та оподаткування
Контактний телефон	+38(050) 5647308
Е-mail:	nazargb2016@gmail.com
Обсяг та ознаки дисципліни	Вібіркова дисципліна, змістових модулів – 2. Форма контролю: залік. Загальна кількість кредитів – 4, годин – 120. Формат: очний (Offline / Face to face) / дистанційний (Online) Мова викладання: українська
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Messenger, Telegram, Instagram, WhatsApp за домовленістю.
Пререквізити	Враховуючи послідовність накопичення знань та інформації, дисципліна вивчається після викладання наступних дисциплін: бухгалтерський облік, організація бухгалтерського обліку, оподаткування суб'єктів оподаткування, митний контроль

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Облік, контроль і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин» є формування системи теоретичних та практичних знань концептуальних підходів щодо обліку, контролю і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин як зі сторони держав, так і на рівні суб'єктів господарської діяльності різних організаційно-правових форм та статусу резиденства або нерезиденства.

Предметом навчальної дисципліни «Облік, контроль і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин» охоплює теоретичні засади, основи методології та організації обліку, контролю і оподаткуванню в сфері міжнародних економічних відносин та прикладне їх застосування.

Завдання вивчення дисципліни:

- ✓ оволодіння знаннями щодо теоретичних аспектів міжнародних відносин в системі світового господарства;
- ✓ досліджені макроекономічних механізмів здійснення міжнародних економічних відносин;
- ✓ ознайомлення з основними вимогами міжнародних економічних договорів як джерел правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- ✓ розгляді основних організаційних вимог щодо здійснення зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання;
- ✓ з'ясуванні основних принципів організації обліку експортно-імпортних операцій суб'єктів господарювання;
- ✓ визначення основних вимог щодо оподаткування експортно-імпортних операцій, контрольованих операцій та контрольованих іноземних компаній;
- ✓ вирішенні розрахункових завдань та аналіз практичних ситуацій, які виникають при здійсненні операцій у сфері зовнішньоекономічної діяльності;
- ✓ визначення основних принципів митного контролю та пост-митного контролю, валютного нагляду та ризиків суб'єктів господарювання, пов'язаних з правопорушеннями у сфері митного, податкового та валютного законодавства.
- ✓ ознайомлення із сучасними тенденціями розвитку електронного митного декларування як в Україні та країнах Європейського союзу.

2. Результати навчання

В результаті вивчення дисципліни «Облік, контроль і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин» аспірант повинен

знати:

- ✓ теоретично-правові засади методології та організації обліку, контролю і оподаткування в сфері міжнародних економічних відносин;
- ✓ основні вимоги, які висуваються у сучасних умовах світового господарства у частині міжнародних економічних відносин та зовнішньоекономічної діяльності;
- ✓ структуру та принципи побудови системи обліку, митного контролю та пост-митного аудиту;

- ✓ основні типові методики визначення митної вартості, яка є основою для оподаткування у сфері зовнішньоекономічної діяльності, та методики визначення ціни для встановлення принципу «витагнутої руки» контрольованої операції;

- ✓ особливості проведення валютного нагляду зі сторони держави до суб'єктів господарювання;

- ✓ структуру та зміст стандартів пост-митного аудиту;

- ✓ способи, прийоми та процедури митного контролю.

вміти:

- ✓ складати оформляти зовнішньоекономічні договори (контракти) суб'єктів господарювання;

- ✓ складати митні декларації та документи, які необхідно додати при проходженні митного оформлення;

- ✓ розробляти основні організаційні засади щодо експортних та імпорتنих операцій, операцій з придбання та продажу іноземної валюти, контрольованих операцій тощо;

- ✓ здійснювати розрахунок основних податків при експортних та імпорتنих операцій, контрольованих операцій та при наявності контрольованих іноземних компаній;

- ✓ готувати та оформляти акти перевірок пост-митного аудиту та митного контролю;

- ✓ готувати необхідні нормативні та інструктивні документи для використання їх у зовнішньоекономічній діяльності суб'єктів господарювання;

- ✓ проводити консультаційні семінари, наради з проблемних питань законодавства.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- ✓ здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;

- ✓ небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах, спрямованих на підтримку економічної культури.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотукаїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Міжнародні економічні відносини в системі світового господарства.

Тема 2. Макроекономічний механізм здійснення міжнародних економічних відносин.

Тема 3. Міжнародні економічні договори як джерела правового регулювання зовнішньоекономічної діяльності.

- Тема 4.** Зовнішньоекономічна діяльність суб'єктів господарської діяльності.
- Тема 5.** Основні вимоги щодо організації зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів господарювання.
- Тема 6.** Облік операцій з експорту та імпорту товарів.
- Тема 7.** Облік операцій в іноземній валюті.
- Тема 8.** Основні засади оподаткування експортно-імпортних операцій.
- Тема 9.** Контрольовані операції зовнішньоекономічної діяльності: облікове забезпечення та оподаткування.
- Тема 10.** Контрольовані іноземні компанії: оподаткування та звільнення від оподаткування.
- Тема 11.** Основи митного контролю.
- Тема 12.** Митне оформлення товарів при переміщенні товарів через митний кордон України.
- Тема 13.** Митна вартість товарів та методи її визначення.
- Тема 14.** Основні види відповідальності суб'єктів господарської діяльності за порушення митного законодавства.
- Тема 15.** Валютний нагляд: теоретичні основи та особливості здійснення.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 50 балів, другий рубіжний контроль – 50 балів.

Семестровий залік полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних, практичних, семінарських або лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною та дворівневою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Адамів М.Є., Коць І.І. Митні режими Європейського союзу: сутність, типологія та особливості застосування. *Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку*. № 2 (8). 2022. URL: <https://science.lpnu.ua/uk/smeu/vsi-vypusky/vypusk-4-nomer-2-2022/mytni-rezhymy-yevropeyskogo-soyuzu-sutnist-typologiya-ta>.
2. Авраменко Н.Л., Дорошенко Т.М., Матвеев М.Е. Проблеми митного контролю в контексті європейської інтеграції України. *Економіка та держава*. № 1. 2022. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=5100&i=9>.
3. Бойко О.В. Митна експертиза в Україні: проблемні аспекти. *Право та державне управління*. № 3. 2022. URL: http://pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2022/8.pdf.
4. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках. *Навчальний посібник*. 2-ге вид. 2022. URL:

https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/49231/1/Metodolohiia_orhanizatsiia_naukovykh_doslidzhen_2022.pdf.

5. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» № 960-XI від 16 квітня 1991 року URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.

6. Зовнішньоекономічна діяльність : облік, контроль та оподаткування [навчальний посібник] / Л.В. Кононенко, О.А. Магопечь, Г.Б. Назарова, В.В. Шалімов / за заг. редакцією Н.С. Шалімової, 2023. – 544 с. Кропивницький : ЦНТУ, 2023. 544 с. URL: <https://dspace.kntu.kr.ua/handle/123456789/13517>.

7. Кононенко Л.В., Назарова Г.Б., Васильєв М.В. Міжнародна торгівля України: проблеми та перспективи. *Modern Engineering and Innovativ-02e Technologies*. 27-02. 2023. С. 79-83. URL: <https://www.moderntechno.de/index.php/meit/article/view/meit27-02-034/5900>

8. Мережко Н.В. Митна справа : підручник. Н.В. Мережко, П.В. Пашко, О.В. Рождественський ; за ред. П.В. Пашка. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 572 с. (Серія «Митна справа»). URL: <https://knote.edu.ua/file/NjY4NQ==/1c5ad24e8511ee7fb01b68870dbb8d89.pdf>.

9. Митний Кодекс України № 4495-VI від 13 березня 2012 р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/ed20120313>.

10. Микитенко Т.В. Організація постмитного контролю та аудиту : навч. посіб. Ун-т держ. фіск. служби України. Ірпінь : УДФСУ. 2020. 341 с.

11. Митне право України : навч. посібн. А. І. Годяк, О. М. Ілюшик, Я. П. Павлович-Сенета. Львів : СПОЛОМ, 2017. 308 с. – Бібліогр.: с.306 (15 назв). – ISBN 978-966-919-282-0.

<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2301/1/%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%202017.pdf>.

12. Митний пост-аудит: навчальний посібник. Л. В. Гуцаленко, У. О. Марчук, В. Ю. Фабіянська. Київ: «Центр учбової літератури». 2018. 388 с. URL: <http://repository.vsau.org/getfile.php/24546.pdf>.

13. Митний контроль та експертиза: навч. посіб. Г.А. Тіхосов, О.М. Вербицький, Є.О. Калінський. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. 2019. 312 с. URL: http://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/2021/Tihosova_2019_312.pdf.

14. Назарова Г.Б. Впровадження плану боротьби з ВЕРС в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку. *Монографія*. № sge20-03 (2023): Інновації у сучасній науці 2023. С. 7-57. URL: <https://desymp.promonograph.org/index.php/sge/article/view/sge20-03-003>.

15. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В., Васильєв М.В. Митне оформлення у системі митного оформлення: сучасний стан та напрями удосконалення. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. № 16. 2023. С. 249-257. URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/392>.

16. Назарова Г.Б., Кононенко Л.В., Васильєв М.В. Митна декларація - єдиний адміністративний документ: порядок заповнення та напрями його удосконалення. *Економічний простір*. № 185. 2023. С. 115-123. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/handle/123456789/10820>.

17. Назарова Г.Б., Васильєв М.В. Контрольовані операції у сфері зовнішньоекономічної діяльності: сучасний стан оподаткування та облікового забезпечення. *Центральноукраїнський науковий вісник. Економічні науки*. № 3(36). 2019. С. 340-360 URL: [http://economics.kntu.kr.ua/pdf/3\(36\)/36.pdf](http://economics.kntu.kr.ua/pdf/3(36)/36.pdf).

18. Податковий кодекс України № 2755-VI від 02 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8462>.
19. EU customs control mechanisms and their possible improvement URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733135/IPOL_BRI\(2022\)733135_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2022/733135/IPOL_BRI(2022)733135_EN.pdf).
20. EU-Ukraine Association Agreement. Title IV: Trade and Trade-related Matters. 356 p. URL: <https://www.kmu.gov.ua/en/yevropejska-integraciya/ugoda-pro-asociacyu>.
21. Guidelines for Post-Clearance Audit (PCA). Volume 1. World Customs Organization, 2012. URL: https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/key-issues/revenue-package/pca_guidelines_vol1.pdf?la=en.
22. Kyoto Convention. General Annex. Guidelines. Chapter 6. Customs Control. URL: <https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/wto-atf/dev/rkc-guidelines-ch-6.pdf>
23. Training Manual for Customs and Enforcement Officers Third Edition https://ozone.unep.org/sites/default/files/2019-08/7571-e-CTM_Third_Edition.pdf.
24. GUIDE TO MEASURE THE TIME REQUIRED FOR THE RELEASE OF GOODS VERSION 3. 2018 URL: https://www.wcoomd.org/-/media/wco/public/global/pdf/topics/facilitation/instruments-and-tools/tools/time-release-study/trs-guide_en.pdf?db=web.
25. PROCEEDINGS EU Customs Control Mechanisms and Their Potential Improvement. PE 734.922 - July 2022. URL: [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734922/IPOL_STU\(2022\)734922_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/734922/IPOL_STU(2022)734922_EN.pdf).
26. Reforming the Union Customs Code: a proposal from the European Commission towards harmonizing European Union customs digitalization European Union August 2. 2023. URL: <https://www.lexology.com/library/detail.aspx?g=d86d1854-dfb0-4c40-96c2-8fbc5c2936bf>.

Розглянуто і схвалено на засідання кафедри аудиту, обліку та оподаткування, Протокол №1 від «28» серпня 2023 року